

a) byl-li ztýraný způsobeným násilím nebo nebezpečným vyhrožováním po delší dobu uveden v žalostný stav,

b) bylo-li vyhrožováno vraždou nebo zhárstvím,

c) převyšuje-li hrozící poškození obnos 1000 zl. neb obnáší-li škoda, kterou by ohrožený z vynuceného plnění, snášení neb opomenutí měl, více než 300 zl.,

ve všech těchto případech nastupuje za trest těžký žalář od 1—5 let (§ 100 tr. z.). Tatáž ustanovení vykazují voj. trest. zák. (§§ 376, 378) a trest. zákon pro Bosnu a Hercegovinu (§§ 173 a 175).

Vlivem práva obecného a německého zákona trestního vytýká i o s n o v a nového zákona trestního vydírání jakožto zvláštní majetkový delikt vedle obecného deliktu přinucení a staví vydírání doplňkem po bok loupeži. Přinucení (jakožto přečin) jest dle § 245 osnovy užití nebo vyhrožování násilím nebo hrozba ublížením na těle, svobodě, na cti nebo majetku za tím účelem vykonaná, aby se kdosi přiměl k nějakému jednání, snášení neb opomenutí; ale děje-li se tak v tom úmyslu, aby tím nutitel sobě nebo jiným zjednal určitou bezprávnou výhodu majetkovou, stává se přinucení zločinem vydírání (§ 262 osnovy — srv. čl. Činy trestné).

Vydržení.

I. Pojem.

Vydržením rozumí se nabytí nějaké věci nebo nějakého práva držbou trvající po dobu zákonem stanovenou. Vydržením povstati může právo dvoji způsoby: buďto se pro vydržujícího tvoří právo nové, nebo nabývá již stávajícího práva tím způsobem, že dřívější držitel právo to ztrácí. V onom případě povstává tedy nové, dosud nebývalé právo k cizí věci, tak že se tu vydržením zakládá stav částečného obmezení svobody věci cizí, jejíž držitel bývá obmezen pak ve svých oprávněních držebnostních nebo v právu vlastnickém samém. V případě druhém pozbývá dřívější držitel práva svého úplně ve prospěch nástupce svého následkem držby. V tomto směru mluví se o vydržení konstitutivním a translativním, jakkoli rozlišování toto není logicky přesným, ježto i při vydržení translativním jde o originární (původní) konstitutivní vznik práva, a nikoli o translativní; převod práva děje se tu jen zdánlivě. Neboť kdyby šlo o převod práva, musila by logicky uskutečniti se před nabytím práva ztráta jeho na straně druhé, čemuž ale ve skutečnosti nebývá, ježto naopak t. zv. translativní vydržení způsobuje ztrátu práva následkem nabytí jeho. Tímto způsobem má každé vydržení v zápětí buďto obmezení svobod oprávněnému příslušejících nebo úplný zánik práva, kdež pak takovýto zánik práva nazýváme promlčením (srv. čl. »Promlčení«). Z toho plyne, že promlčení předpokládá na straně potomního držitele skutečnost vydržení a že bez vydržení nelze si promlčení mysliti. O. o. zákonník vyjadřuje zásadu tuto dvojakým způsobem: prohlašujeť jednak v § 1459 o. o. z., že se práva vlastnického nepozbývá pouhým nevykonáváním (non usu) se strany oprávněného, nýbrž tím, že bylo po určitou dobu kýmsi druhým vydrženo; jednak vyslovena v § 1478 o. o. z. zásada, že v těch případech, kde vydržení pojímá v sobě promlčení, dokonává se obojí — i vydržení i promlčení — v jisté době za týchž náležitostí. Při konstitutivním vydržení nenastává v osobě oprávněného promlčení, nýbrž závazek a to závazek něco trpěti nebo něčeho opomíjeti.

II. Předmět vydržení.

Předmětem vydržení mohou býti jediné práva majetková, avšak jen taková, k nimž jest možna držba; pozitivně, ač v nesprávné formě, vyslovena jest zásada tato v § 1455 o. o. z.; negativně stanoví totéž §§ 1456 až 1459 o. o. z. Pravidlo, že vše, co se držeti dá, i vydrženo býti může, plyne z povahy vydržení, ježto hlavní náležitostí vydržení jest právě držba. Nelze tedy vydržeti z přirozeného důvodu věcí, jichž užíváním nelze vyčerpati — jako jsou vzduch a voda tekoucí; dle pozitivního předpisu zákonného pak vyloučeny jsou z vydržení: erární části obleků, cizozemské losy loterní, veřejné věci, vody, cesty a místa; dle § 43 pat. ze dne 5. července 1853 č. 103 ř. z. všechna práva ke kácení dříví, ku pastvě a práva na jiné lesní užítky, je-li sloužícím statkem les nebo půda určená pro kulturu lesní. Vydržení není možné k osobním právům věcným (t. j. k obligačním právům), dále k právu zástavnímu a k právu dědickému, rovněž i výsostní práva příslušející mocnárí jako takovému (§ 1456 o. o. z.) a t. zv. práva určitým stavem podmíněná, jako práva manželům vzájem příslušející, nebo práva otce k dětem (§ 1457 o. o. z.). Všechny tyto případy obsahují výjimky, kde vydržení jest vyloučeno. Předmětem vydržení může však býti: právo vlastnické k věcem movitým i nemovitým, služebnosti a reální břemena. Vlastnictví nebo věcné právo k cizí věci může vydržeti pouze ten, kdo i jinak způsobilým jest nabývati t. j. nabývati držby (§ 1453 o. o. z.) a ježto dle § 355 o. o. z. této způsobilosti k držení nedostává se jen oněm osobám, jež zákon výslovně vylučuje, jsou nezpůsobilými ku vydržení: děti do 7. roku a osoby, jež rozumu užívati nemohou, jakkoli osoby tyto vydržeti mohou svými zástupci, dále příslušníci řádů, kteří složili slib chudoby, určití cizozemci, pokud jde o věci nemovité, jako Turci, Rumuni a Černohorci. Dřívější obmezení Židů v té příčině platné zrušeno bylo zákonem ze dne 21. prosince 1867 č. 142 ř. z. a tím pominula též nezpůsobilost Židů k vydržení.

III. Náležitosti vydržení.

Kromě zmíněných právě náležitostí co do osobní a věcné způsobilosti k vydržení, vyhledává se k vydržení (pojmově již) držba trvající po celou zákonem předepsanou dobu a sice držba poctivá, právu odpovídající a pravá. Titulu po právu platného tu není tehdy, není-li titul platným již od počátku následkem nezpůsobilosti kontrahentů nebo následkem nepřipustnosti smlouvy, nebo když titulem nezakládá se držba, nýbrž jen pouhá detence, jako výslovně zákon stanoví v § 1462 o. o. z. ve příčině věcí, jež byly zastaveny, půjčeny, v uschování nebo k požívání dány. Z tohoto důvodu nemůže tedy zástavní věřitel, vypůjčitel, schovatel a poživatel nikdy vydržeti věcí jsoucích v detenci jeho a totéž platí i o dědicích těchto osob, ježto oni zastavitele představují; obmezení to neplatí však o singulárních sukcesorech oněch osob. Poctivou musí býti držba po celou dobu vydržecí a jelikož poctivost jakožto subjektivní přesvědčení nedá se přenést s osoby na osobu, nemůže poctivost nebo nepoctivost předchozího držitele nástupci v držení k dobru býti. Vlastnictví k věcem movitým vydrží se držbou tříletou; při věcech nemovitých sluší lišiti, jsou-li věci nemovité zapsány na jméno držitele a zdaž v místě zavedeny jsou řádné knihy veřejné čili nic. Nejsou-li v místě, kde statek nemovitý leží, zavedeny řádné knihy veřejné, nebo není-li statek nemovitý zapsán na jméno držitelovo, vydrží se právo vlastnické k nim držbou trvající

30 let. Totéž ustanovení platí ohledně služebností. Je-li však věc nemovitá nebo právo věcné zapsáno na jméno držitelovo, nabývá držitel plného práva vlastnického, pokud se týká, plného práva služebnosti — proti každému odporu uplynutím tří let, při čemž se opět zde předpokládají ovšem všeobecné náležitosti právoplatnosti, poctivosti a pravosti držení. V tomto případě mluví se o vydržení knihovním (tabulárním), které se na tom zakládá, že se naproti držbě věci nebo práva staví držení tabulární (knihovní). Naproti tomu přijímá se důsledkem zásady, že zápis knihovní není držbou a proto ani držbou knihovní, od většiny právníků (jakkoli ne všech, tak ku př. Unger: System II. § 104, Randa: Vlastnictví, § 17 a Držba, § 5, Burckhardt: Právo knihovní, § 192, Stubenrauch II. str. 764) mínění, že t. zv. vydržení knihovní jest ústavem od vlastního vydržení naprosto rozdílným. Uváží-li se, že 3letý knihovní zápis není výkonem držby, dospíváme k výsledku, že vydržení není tu následkem výkonu držby trvající po zákonnou dobu vydržecí, nýbrž že jest následkem určitého jiného právního činitele, určité jiné skutečnosti právní, totiž té, že nepřivedl se ku platnosti v tříleté době odpor proti knihovnímu zápisu. Rozdíl celý záleží tedy v tom: kdežto při vlastním vydržení věci nastává ztráta (zánik) práva pro předchozího držitele mocí vydržení držitelova a vydržení to jest následkem skutečného vykonávání držby, nastupuje při vydržení knihovním zánik práva vlastním následkem toho, že předchozí držitel zameškal přivésti právo své ku platnosti, a následkem toho, že vydržující práva toho nabyt, takže zde vydržení právě naopak jest účinkem promlčení a zde se nazývá mlčením (Verschweigung).

S § 1467 o. o. z. shodují se předpisy §§ 61—64 zák. knih., kteréž stanoví prostředky a způsob, jakým sluší ku platnosti přivésti odpor proti držbě knihovní. Odpor osoby vtělením poškozené musí býti ku platnosti přiveden žalobou o výmaz, a tato žaloba jest dvojí. Oproti osobám, které vtělením přímo byly poškozeny, posuzovati jest lhůtu ku právu žaloby t. j. lhůtu ku promlčení práva tohoto, vzhledem § 62 knih. zák. »podle platných civilně-právních ustanovení o promlčení.« Z toho plyne, že ten, jemuž zápis svědčí, má »tabulární vydržení« po uplynutí 3 let působivé i proti tomu, kdo ve svém materiálním (hmotném) právu poškozen byl, je-li tu na straně vydržitelově poctivost a právu vyhovující titul, jakkoli byl akt vtělení neplatným. Naproti nástupcům vtěleného t. j. naproti osobám, kteréž na základě vtělení v odpor vzatého nabyly knihovního práva, nebo na to další vtělení si vymohly, musí poškozený za tím účelem, aby mohl s úspěchem odporovati vtělení jakožto neplatnému, žádati o poznámku spornosti do lhůty příslušející mu proti povolení v odpor vzatého vtělení a buďto zároveň nebo nejdéle do dalších 60 dnů po vypršení lhůty rekursní podati žalobu o výmaz, sice jinak zaniká právo žaloby naproti těmto osobám. V tomto případě nespadá vydržení knihovní s promlčením práva žalobního časově v jedno, takže tu nemá promlčení práva žalobního v zápětí knihovního vydržení, ježto se naopak promlčelo právo žaloby poškozenému příslušející jen naproti druhým zápisům, vydržení práva tabulárního však dokonává se teprve uplynutím doby třicetileté. Nebyl-li poškozený (v právu svém) o vtělení zpraven, promlčuje se jeho právo žaloby o výmaz ve třech letech od provedeného vtělení a to jak naproti vtělenému, tedy naproti vlastnímu poškoziteli, tak i proti jeho poctivým nástupcům. Vzhledem k tomu, že držitel knihovní nabývá

po třech letech práva vlastnického a z toho jediného důvodu žádati může o převod nemovitosti, přetrhuje se vtělením vydržení, ať je již dokonáno nebo v běhu jest, takže se se od okamžiku vtělení pro držitele věci vydržení znovu počíná. To platí ovšem jen pro ten případ, že jedná držitel tabulární v poctivém přesvědčení; jedná-li však nepoctivě, pokračuje vydržení a dokonává se bez přerušení vtělením. V ten smysl zní rozhodnutí nejv. s. sb. »Gl. Ung.« č. 1486, 1725, 3908, 4044, 8573; opáčný náhled vysloven v rozh. sb. »Gl. Ung.« č. 1779 a 2962.

V podobném smyslu bylo by rozhodnouti i případ druhý, zda totiž může se ku platnosti přivést a to naproti držiteli knihovnímu vydržení držitele věci dokonavší se již v čas vtělení; neboť dle § 1500 o. o. z. ustoupiti musí držiteli knihovnímu i nabytá práva držitele věci bez rozdílu, zda právo knihovní bylo vydrženo, čili nic. Naproti nepoctivému držiteli knihovnímu není však za účelem zachování vydrženého práva potřebí přiváděti právo ku platnosti v krátké lhůtě vyznačené v § 64 knih. zák. již z té příčiny, že držiteli věci nepřisluší ani právo odporu dle § 61 knih. zák. Protož může pokračovati a dokonati se vydržení naproti nepoctivému držiteli knihovnímu bez obmezení na nějakou dobu tříletou. Aby se práva vydržeti mohla, musí v každém případě býti vykonána, jakmile se možnost výkonu jich naskytne. Výjimku činí toliko práva po řídku vykonávaná, k jichž vydržení se vyhledává aspoň trojí výkon během doby vydržecí, následkem čehož prodlužuje se zákonná doba vydržení tak dlouho, až se právo to potřeť vykoná.

IV. Vydržení mimořádné.

Kromě této tříleté, pokud se týká, třicetileté doby vydržecí, která nazývá se řádnou dobou vydržecí, zná zákon ještě mimořádnou dobu vydržecí, kteráž průchod má v těchto případech:

1. Naproti fisku, jakožto správnímu orgánu státních statků a jmění státního, naproti správě statků církevních, naproti obcím a jiným dovoleným korporacím vydržují se teprve v 6 letech věci movité a nemovité, jakož i práva, jestliže vtělena jsou do veřejných knih na jméno držitele; pokud jde o nemovité věci a práva, jež nebyla zapsána na jméno držitele nebo není-li v místě vůbec řádných knih veřejných, dokonává se vydržení teprve ve 40 letech (§ 1472 o. o. z.). Šestiletá ona lhůta vydržecí odpovídá řádné době tříleté, ona pak čtyřicetiletá doba vydržecí srovnává se s řádnou třicetiletou lhůtou k vydržení předepsanou. Sporno jest, sluší-li výrazem »jiné korporace« rozuměti toliko spolky, neb i soukromé společnosti, společnosti obchodní nebo akciové a společenstva výdělková; než vzhledem k účelu výhody této ve spojení s § 26 o. o. z. neslušelo by za nesprávný míti názor právní, že z výhody této jsou soukromé společnosti vyloučeny. Výhoda mimořádné doby vydržecí přísluší i tomu, kdo jest ve společenství s osobou výhody požívající, tak na př.: náleží-li pozemek kýmisi držený nějaké obci právem vlastnickým společně s nějakou osobou soukromou. Tu pak nečiní rozdílu, v čí prospěch vydržení nastupuje, zda ve prospěch osoby soukromé, či ve prospěch osoby výhody požívající, ježto vydržení musí s promlčením se setkat v jedno, a odtud dá se vysvětliti princip § 1473 o. o. z., že tato delší lhůta promlčecí má i tehdy místo, když osoba, v jejíž prospěch vydržení se děje, jest osobou požívající naznačené výhody podle § 1472 o. o. z. Sporno jest ovšem, jak se má tato vydržecí doba počítati, je-li osoba výhody požívající

právním nástupcem osoby, která výhody takovéto nemá a obráceně stane-li se osoba výhody této nepožívající právním nástupcem osoby, již výhoda naznačená přiznána jest. Ježto nástupce v držbě může si vpočísti do doby vydržecí čas držby svého předchůdce, naskytuje se otázka, podle kterého měřítká počítati sluší dobu držby nástupcovy potřebné ještě ku vydržení. V této příčině uznává se všeobecně a zvláště též v rozhodnutí nejv. dvoru soudního ze dne 31. července 1872 č. 7792 sb. »Gl. U.« č. 4674 (rozhodnutí to obsaženo jest v rep. nál. č. 12), že může si nástupce výhody nepožívající vpočítati dobu držby vykonávané oproti privilegovanému předchozímu držiteli podle podílu, který vychází z poměru vydržecí doby oproti privilegovanému držiteli k vydržecí době oproti držiteli výhody nepožívajícímu. Jestliže tedy na př. přejde ve vlastnictví soukromé osoby pozemek přináležející obci, když byl po 10 let v držení vydržitelově, potřebí jest ku dovršení vydržení ještě $22\frac{1}{2}$ léta.

2. Mimořádné doby vydržecí vyhledává se ku vydržení statku stíženého rodinným svěřenstvím, svazkem dědičného pachtu a dědičného úroku.

3. Další případ mimořádného vydržení vytýká § 1475 o. o. z. a záleží v tom, že se počítá naproti osobám dobrovolně a bez viny nepřítomným čas nepřítomnosti do doby vydržecí toliko polovinou, t. j. jeden rok počítá se jen za 6 měsíců. Při tom nepočítají se krátké doby, jež netrvaly po čas jednoho roku bez přerušení, a nesmí se nikdy čas počítati dohromady na více než 30 let. Zásada tato vysvětluje se dle smyslu zákona tak, že sluší vydržení oproti nepřítomnému za skutečnost nastalou považovati, jakmile léta nepřítomnosti polovinou počítána jsouce činí 30 roků, čemuž tedy jest v případě 60tileté nepřítomnosti. Zmizel-li tedy na př. vlastník v 10. roce držení vydržujícího, uskutečňuje se vydržení oproti nepřítomnému ve 2—20 letech, tedy ve 40 letech, dohromady pak v 50 letech.

4. Nabytí-li někdo věci movité přímo od nepoctivého nebo nepravého držitele nebo nemůže-li vůbec předchůdce svého udati, dokonává se vydržení nikoli uplynutím řádné, nýbrž mimořádné doby vydržecí (6tileté), kdež pak počíná se vydržení dnem držby poctivého a pravého držitele. Přešla-li věc před dokonáním vydržním na někoho jiného, musila by se obdobou ku vzpomenutému podílovému počítání doba vydržecí ještě potřebná k dokonání počítati dle poměru doby vydržecí uběhnuvší oproti předchozímu držiteli k vydržecí době pozdějšího držitele, tak na př. měl-li onen movitou věc v držení po 3 léta, musil by ji nástupce jeho držeti k dovršení vydržení věci ještě $1\frac{1}{2}$ roku. § 1493 o. o. z. stanoví, že se při vydržení třicetiletém nebo čtyřicetiletém započítává držba předchůdce i když tu není právně uznaného titulu bez ohledu na to, chybí-li titul takovýto předchůdci, či jeho nástupci. Jinak započítává se vydržecí doba předchozího držitele držiteli následujícímu v jeho držbu jen tehdy, když poctivě přejal věc od poctivého a pravého držitele. Není-li držba předchůdce poctivou, nelze držbu předchozí započísti v dobu vydržecí, vydržení počíná tu následujícímu držiteli okamžikem poctivého nabytí, avšak při věcech movitých dokonává se teprve v 6 letech.

V. Stavění vydržení.

Vydržení se staví, t. j. nastane stav poklidný, za jehož trvání nemůže vydržení počítati, a počalo-li, nemůže se dokonati, pokud trvá překážka nějaká, takže za trvání této překážky nemůže se doba držení započísti ve

vydržení. Překážky způsobující tento stav vydržení ochromující nazývají se důvody stavícími. Důvody tyto záleží vedle § 1494 o. o. z.:

1. v nezpůsobilosti ku vlastní správě jmění způsobené nedostatkem sil duševních, pokud není zřízen zákonný zástupce této nezpůsobilé osobě — ať jde o sirotka (pupilla) nebo o zuřivce nebo blbce. Není-li osobám těmto zřízen zástupce, nemůže se proti nim na jich úkor vydržení počítati, a počalo-li již jednou, dokonává se teprve po uplynutí dvou let počítaje ode dne, kdy zástupce byl ustanoven nebo kdy plnoletými se staly nebo plnoletými prohlášeny byly ony osoby (v ten smysl zní roz. nejv. s. sb. »Gl. U.« č. 8495, 1813, 1684). Ustanovení toto neplatí však nikdy vzhledem k osobám, kterým pro jich nepřítomnost musil se zřídit kurátor, ani vzhledem k marnotratníkům (srv. roz. nejv. s. sb. »Gl. U.« č. 2167).

2. Další důvod, jenž staví vydržení, uvádí § 1495 o. o. z., pokud totiž trvá osobní svazek mezi manžely, mezi dítkami anebo poručenci se strany jedné a mezi rodiči jejich neb poručníky se strany druhé, pokud tedy jest tu pouto manželské, rodinné nebo poručenské, staví se vydržení.

3. Nepřítomnost odůvodněná službami civilními nebo válečnými, při čemž obdobou § 1475 o. o. z. postačuje nepřítomnost mimo obvod provincie, dále úplné zastavení právosudí. Sporno jest, zda toto výjimečné ustanovení § 1494 o. o. z. platí i o korporacích, pokud jsou tu bez zákonného zastoupení, a dále ustanovení § 1495 o. o. z. v tom případě, když kolliduje zájem zástupců korporace se zájmem korporace tím, že mají sami v držení věc korporaci náležející. Jelikož právě normy §§ 1494 a 1495 o. o. z. jsou ustanovení výjimečná, kteráž platí toliko na zcela určité případy, nelze rozšiřovati platnost jich na sporné případy, a dochází tudíž platnosti totéž, co řečeno bylo o zákonných zástupcích opatrovanců (poručenců), jestliže oni po čas zastoupení trvajícího sami vydržení dokonávají; oni povinni jsou totiž nahraditi jim škodu pro zanedbání povinné péče vzešlou.

VI. Přetržení vydržení.

Přetržení vydržení záleží v tom, že uplynulá doba vydržecí pozbude svého účinku; přetržení nastává v těchto případech:

1. Uzná-li vydržující před dokonáním vydržením právo odpůrcovo, bez rozdílu, zda uznání to stane se výslovné nebo mlčky.

2. Tím, že odpůrce vydržitelův podá žalobu a řádně v ní pokračuje až do vynesení rozsudku, předpokládaje, že žaloba měla výsledek. Byla-li žaloba zamítnuta, považovati dlužno vydržení za nepřetržené. Bylo-li řízení o žalobě zavedené zastaveno, t. j. ne náležitým způsobem v něm pokračováno, pokračuje se ve vydržení (roz. nejv. s. sb. »Gl. Ung.« č. 905, 169, 4555). Vyhledává se podání žaloby, nikoli doručení žaloby před vypršením lhůty vydržecí. Byla-li žaloba vrácena k opravení něčeho, přetrhuje se vydržení podáním opravené žaloby. Ohlášením pohledávky k pozůstalosti nebo k vypočítání nejvyššího podání, nepřetrhuje se vydržení (roz. sb. »Gl. U.« č. 2904, 3753). Žádosti o lhůtu ku podání žaloby nemají účinku žaloby a proto ani nepůsobí přetržení vydržení (dv. dek. ze dne 30. ledna 1819 č. 1540 sb. zák. soud.). Dobu, po kterou se v procesu nepokračovalo, dlužno připočísti k době vydržecí uplynulé až do podání žaloby (roz. nejv. s. sb. »Gl. Ung.« č. 6995). Stejný účinek, jako podání žaloby, má zavedení správního procesu účetního nebo stíhání cestou trestní (roz. nejv. s. sb. »Gl. Ung.« č. 885, 5682). Ve smyslu § 19 zák. ze dne 27. dubna

1873 č. 67 ř. z. rovnati jest podání žaloby žádost o vydání platebního rozkazu v řízení upomínacím, a dle § 8 ř. konk. přihlášení nároku ke konkursu.

VII. Účinek vydržení.

Účinkem vydržení jest nabytí práva vlastnického nebo práva, podle toho, je-li předmětem držby věc nějaká nebo jisté právo. Při věcech movitých jest nabytí práva vlastnického úplným, t. j. působivým netoliko naproti pozbývateli samému, nýbrž i oproti každému třetímu; při věcech nemovitých ve veřejných knihách zapsaných, jest nabytí práva vlastnického neúplným; pokud předchozí držitel jakožto vlastník věci nadále ve knihách zapsán jest, podržuje právo knihovních disposicí. Proto jest vlastnické právo vydržitele ku věcem nemovitým omezeno a to nikoli co do obsahu svého snad, nýbrž co do objemu svého v té způsobě, že je úplně působivým prozatím jen naproti předchozímu držiteli, jinými slovy: vlastnické právo vydržitele ku věcem nemovitým jest úplným vlastnictvím, avšak toliko s relativním účinkem oproti předchozímu držiteli samému. Aby jeho vlastnické právo nabylo absolutní účinnosti naproti každému, k tomu vyhledává se po rozumu §§ 321, 322 o. o. z. knihovního vtělení práva vlastnického a k účelu tomu propůjčuje zákon vydržiteli právo žádati naproti dosavadnímu vlastníku o vtělení práva do knih (§ 1498 o. o. z.). Ten, kdo věděl o tom, že právo mimoknihovní bylo vydrženo, nemůže se odvolávati na důvěru ve knihy veřejné a musí vydržené právo uznati. Zásada tato bývá v praxi právní rozšířena v tom směru, že nemůže se odvolávati na § 1500 o. o. z. ani onen nabyvatel knihovní, který viděti musil při náležité pozornosti výkon vydrženého práva (roz. sb. »Gl. Ung.« č. 8573, 7957, 5982, 5019, 4164, 4134). Zásada § 1500 o. o. z. platí však jen pro singulární sukcesory, nikoli a nikdy pro dědice, naproti nimž — jeikož zůstavitele představují — dokonané vydržení jakoby naproti zůstaviteli samému zachováno jest v účinnosti a nemohou se dědicové odvolávati na důvěru ve knihy veřejné (roz. sb. »Gl. Ung.« č. 2904, 1779, 843). Následkem toho přetruhuje se vytržení knihovním převodem práva a počíná se znovu od doby převodu oproti knihovnímu nástupci. Doba vydržecí nemůže se smlouvou prodloužiti, ovšem ale zkrátiti; rovněž lze se vydržení napřed zříci. Aby vydržitel mohl vydržení ku platnosti přivést, musí se k vydržení výslovně odvolávati. Na vydržení neběře se zřetel z povinnosti úřední.

Vyhledávání přípravné (v řízení trestním).

I. Pojem.

Přípravné vyhledávání tvoří stadium řízení trestního a obsahuje kroky, jež trestní úřad a státní zástupce má podniknouti, jakmile jeden nebo druhý zvěděl o trestním činu, za tím účelem, aby zjištěny byly okolnosti rozhodné pro zavedení trestního řízení proti určité osobě nebo pro odložení oznámení (§ 88 tr. ř.).

II. Zásady platné pro přípravné vyhledávání.

1. Státní zástupce jest povinen zkoušeti všechna jeho došlá oznámení o trestních činech, jež sluší stíhati z moci úřední, a sledovati stopy takových trestních činů, o nichž zvěděl.

2. Státní zástupce má dále pátrati po důvodech podezření a tak přispívati k objevení neznámých pachatelů.